

ที่ ศธ ๑40๑6/ 2279

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ 1๑30๐

16 ธันวาคม 2548

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการใช้จ่ายงบประมาณ สมทบอุดหนุน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการใช้จ่ายงบประมาณ สมทบอุดหนุน จำนวน 1 ฉบับ

ด้วยกระทรวงการคลัง ได้แจ้งยกเลิกหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายงบประมาณ สมทบอุดหนุน
ตามหนังสือกระทรวงการคลัง คำนวณที่ ศก.๑40๑๑.๖/ ๖113 ลงวันที่ 15 พฤศจิกายน 2545 ที่ ศก. ๑40๑.๖ /
๖113 ลงวันที่ 3๐ ธันวาคม 2546 และที่ ศก.๑40๑.3 / ๖115 ลงวันที่ 3๐ กันยายน 2547 ข้อ 9 แห่ง ได้กำหนด
หลักเกณฑ์การเบิกจ่ายให้มีจำนวนครั้งต่อปีว่า เมื่อปลายปีงบประมาณสิ้นสุดหลักเกณฑ์งบประมาณที่
กำหนดให้ส่วนราชการกำหนดระเบียบภายในกระทรวงการใช้จ่ายเงิน เพื่อให้เป็นไปตามข้อควร
ปฏิบัติของระเบียบ และดำเนินการเบิกจ่ายเงินจากคลังให้ถือตามระเบียบการใช้จ่ายเงินงบประมาณ จนทำให้ได้รับความ
เห็นชอบจากสำนักงบประมาณ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะที่เป็นส่วนราชการ จึงได้จัดทำหลักเกณฑ์
และแนวปฏิบัติการใช้จ่ายงบประมาณ สมทบอุดหนุน เพื่อให้มีความชัดเจนในการบริหารจัดการ ของ
สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษา และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้สอดคล้อง
กับระเบียบของกระทรวงการคลัง แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีของ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบและพิจารณาดำเนินการแจ้งให้โรงเรียนในสังกัดทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)
เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานวิทยาเขตและแผนกการศึกษาขั้นพื้นฐาน
โทร. ๐ 2282 1224
โทรสาร ๐ 228๑ 3314

การบริหารงบประมาณของเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป
รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าใช้จ่ายรายหัว)

หลักการ

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 3 มาตรา 43 ได้บัญญัติไว้ว่า “บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 หมวด 2 มาตรา 10 ได้บัญญัติไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” และหมวด 8 มาตรา 60 ได้บัญญัติไว้ว่าให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินไว้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศโดยจัดสรรเป็นเงินงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้(1) จัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็นค่าใช้จ่ายรายบุคคลที่คณะกรรมการผู้เรียน การศึกษาภาคท้องถิ่น และการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดโดยรัฐและเอกชนได้กำหนดไว้แล้ว” จึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะต้องดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามข้อบัญญัติ ดังกล่าว

วัตถุประสงค์

งบประมาณของเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าใช้จ่ายรายหัว) จัดสรรไว้ให้สถานศึกษาเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ได้รับประโยชน์สูงสุดในการพัฒนานักเรียน ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

แนวทางการใช้จ่ายงบประมาณ

เพื่อให้การใช้จ่ายของงบประมาณของเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าใช้จ่ายรายหัว)

เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้มากที่สุด จึงกำหนดแนวปฏิบัติดังนี้

1. ให้สถานศึกษาจัดทำแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เสนอแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาผ่านความเห็นชอบต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. รายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาให้สาธารณชนได้รับทราบ
4. การใช้จ่ายงบประมาณต้องสอดคล้องกับแผนการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษา

ลักษณะการใช้จ่ายประมาณ

การใช้จ่ายประมาณของเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ค่าใช้จ่ายอรรถาช่วย) ให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง โดยให้ใช้ในลักษณะ 3 ประเภทขบรายจ่าย ดังนี้

1. งบบุคลากร

1.1 ค่าจ้างชั่วคราว เช่น จ้างครูอัตราจ้างรายเดือน พนักงานขับรถ ฯลฯ

2. งบค่านิมนต์

- 2.1 ค่าตอบแทน เช่น ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าตอบแทนวิทยากรวิชาชีพท้องถิ่น ฯลฯ
2.2 ค่าใช้สอย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก ค่าพาหนะ ค่าจ้างซ่อมแซม ค่าจ้างหมาบริการ ค่าพาหนะพานักเรียนไปทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ ฯลฯ
2.3 ค่าวัสดุ เช่น ค่าวัสดุการศึกษา ค่าเครื่องมือ ค่าวัสดุเวชภัณฑ์ ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน ฯลฯ
2.4 ค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ฯลฯ

3. งบลงทุน

- 3.1 ค่าอุปกรณ์ เช่น จัดซื้ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องถ่ายเอกสาร ฯลฯ
3.2 ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายจ่ายเพื่อประกอบคิดแปลง คัดเค็ม หรือปรับปรุงที่ดินและหรือสิ่งก่อสร้าง ที่มีวงเงินเกินกว่า 50,000 บาท เช่น ค่าจัดสวน ค่าถมดิน ถนน รั้ว สะพาน บ่อน้ำ ฯลฯ

ทั้งนี้ กรณี งบลงทุนและงบค่านิมนต์ สามารถดำเนินการได้เพิ่มเติมตามหนังสือของสำนักงบประมาณ ส่วนที่สุท ที่ นร 0702 / ว 51
ลงวันที่ 20 มกราคม 2548 เรื่อง หลักการจำแนกประเภทรายจ่าย ตามงบประมาณ

**การบริหารงบประมาณเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป
รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน)**

นิยาม

งบประมาณเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานสำหรับนักเรียนยากจน) คือเงินงบประมาณที่จัดสรรให้แก่สถานศึกษาที่มีนักเรียนยากจน เพื่อจัดหาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเพิ่มโอกาสทางการศึกษา เป็นการช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง มีระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีโอกาสดำเนินการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น

นักเรียนยากจน หมายถึง นักเรียนที่ผู้ปกครองมีรายได้ ต่อครัวเรือนไม่เกิน 40,000 บาทต่อปี

เกณฑ์การจัดสรร

จัดสรรให้นักเรียนที่ยากจนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยกเว้นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาพิเศษ

ลักษณะการใช้จ่ายงบประมาณ

ไปไว้ในลักษณะแบบ วัตถุประสงค์ ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน
ค่าเครื่องและเครื่องแต่งกายนักเรียน ค่าอาหารกลางวัน และค่าพาหนะในการเดินทาง

การใช้จ่ายงบประมาณ

สถานศึกษาสามารถเลือกวิธีดำเนินการ จ่ายหรือจัดหาปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนยากจนได้ตามความเหมาะสม ดังนี้

- 1.ค่าหนังสือและอุปกรณ์การเรียน
จัดซื้อแจกจ่ายให้แก่เด็กนักเรียน หรือให้ยืมใช้
- 2.ค่าเครื่องแต่งกายและ วัสดุเครื่องแต่งกายนักเรียน
จัดซื้อหรือจัดจ้างผลิตแจกจ่ายให้แก่เด็กนักเรียน

- 3.ค่าอาหารกลางวัน
จัดซื้อวัตถุดิบมาประกอบอาหาร หรือจ้างหามทำอาหาร หรือจ่ายเป็นเงินสด

ให้แก่เด็กนักเรียนโดยตรง

- 4.ค่าพาหนะในการเดินทาง
จ่ายเป็นเงินสดให้แก่เด็กเรียนโดยตรง หรือจ้างหารถรับส่งนักเรียน

กรณีการดำเนินงานจัดซื้อ - จัดจ้าง - จัดหา ต้องดำเนินการตามระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรณี จำเป็นเงินสดให้แก่นักเรียนโดยตรง ให้สถานศึกษาแต่งตั้ง
คณะกรรมการอย่างน้อย 3 คน ร่วมกันจ่ายเงิน โดยใ้ใบสำคัญรับเงินเป็นหลักฐาน

แนวทางการดำเนินงาน

1. ระดับสถานศึกษา

- 1.1 ดำเนินการขออนุญาตนักเรียนจากจน และรายงานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อเสนอ
ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ
- 1.2 จัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
- 1.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมและควบคุมดูแลนักเรียนจากจน
- 1.4 รายงานผลการดำเนินงาน

2. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- 2.1 รวบรวมข้อมูลนักเรียนจากจนจากสถานศึกษา และรายงานสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการกั่นกรอง ตรวจสอบข้อมูล และพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
ประกอบด้วย ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ หรือผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและ
ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนแต่ละ
ช่วงชั้นตามความเหมาะสม
- 2.3 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และรายงานผลการดำเนินงาน

**การบริหารงบประมาณเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป
รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(ค่าอาหารนักเรียนประจำพักนอน)**

นิยาม

งบประมาณเงินอุดหนุน ประเภทเงินอุดหนุนทั่วไป รายการเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน(ค่าอาหารนักเรียนประจำพักนอน) คือเงินงบประมาณที่จัดสรรให้แก่สถานศึกษาที่ได้ดำเนินการจัดที่พักให้แก่นักเรียน ซึ่งมีถิ่นที่อยู่ไม่สะดวก ห่างไกล กับค่า วัสดุสำหรับพักอาศัย ที่เร่จัดในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาได้ดำเนินการควบคุมดูแล และจัดระบบแบบเต็มเวลา

เกณฑ์การจัดสรร

จัดสรรให้แก่แก่นักเรียนที่มีถิ่นที่อยู่ ไม่สะดวก ห่างไกล กับค่า วัสดุ ให้ได้เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางไป - กลับระหว่างถิ่นที่อยู่กับสถานศึกษา จำนวนคือที่พักอาศัยในสถานที่ที่สถานศึกษาจัดไว้ หรือที่อื่นที่สถานศึกษาสามารถดำเนินการควบคุมดูแลได้ในระดับชั้น ป. 1 - ม. 3

กรณี

1. นักเรียนในสถานศึกษาทั่วไปแบบประจำ ได้แก่
โรงเรียน ก.ป.ร. ราชวิฑาลัย โรงเรียนพุทธนครราชสีมา โรงเรียนประชาบาล
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ฯลฯ
2. นักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ได้แก่
โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ โรงเรียนการศึกษาพิเศษ
ศูนย์การศึกษาพิเศษ
3. สถานศึกษาที่ได้ดำเนินการจัดหอพักในสถานศึกษาและได้เร่อกับเงินค่าอาหารนักเรียนประจำพักนอนทุกคนแล้ว กรณีที่ได้เร่อกับเงินไม่ครบทุกคน สามารถจัดสรรให้ได้เฉพาะจำนวนนักเรียนส่วนที่เหลือ และคือคือนักเรียนที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ลักษณะการใช้จ่ายงบประมาณ

ให้เป็น ค่าอาหาร นักเรียนประจำพักนอน

การใช้จ่ายงบประมาณ

1. ให้สถานศึกษาจ่ายหรือจัดหาอาหารให้แก่แก่นักเรียนประจำ

พักนอน โดยสามารถเลือกวิธีดำเนินการได้ ดังนี้

1.1 จัดซื้อวัตถุดิบประกอบอาหาร หรือจ้างแม่ครัวทำอาหาร โดยให้ดำเนินการ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

1.2 จ่ายเป็นเงินสดให้แก่แก่นักเรียน โดยให้สถานศึกษานำแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างน้อย 3 คน ร่วมกันจ่ายเงิน โดยทั่วไปสำหรับเงินเป็นหลักฐาน

2. หากมีเงินงบประมาณคงเหลือ สามารถนำไปใช้จ่ายในรายการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการ
จัดหาอาหารให้แก่แก่นักเรียนได้

แนวทางการดำเนินงาน

1. ระดับสถานศึกษา

1.1 สืบราชข้อมูลจากโครงการนักเรียนประจำพักนอนและรายงานสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ

1.2 จัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

1.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมและควบคุมดูแลนักเรียนประจำ พักนอน

1.4 รายงานผลการดำเนินงาน

2. ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1 รวบรวมข้อมูลนักเรียนประจำพักนอนจากสถานศึกษา และรายงานสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล ตรวจสอบข้อมูล และพิจารณาจัดสรรงบประมาณ
ประกอบด้วย ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ หรือผู้แทนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและผู้บริหาร
สถานศึกษาหรือผู้แทนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีนักเรียน
พักนอนตามความเหมาะสม

2.3 กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและรายงานผลการดำเนินงาน